

Sy-li spēwał,
Pilnje dželał,
Strowja će
Swójbny statok
A twój swjatok
Zradny je.

Za staw sprócný
Napoj mócný
Lubosć ma;
Bóh pak swérny
Prez spar měrny
Čerstwosć da.

Njeh ty spēwał,
Swérnje dželał
Wšédny dny;
Džeń pak swjaty,
Duši daty,
Wotpoču ty.

Z njebies mana
Njeh či khmana
Žiwnosć je;
Žiwa woda,
Kiž Bóh poda,
Wokřew će!

F.

↳ Sserbske njedželske lopjeno. ↳

Wudawa šo kóždu šobotu w Smolerjez knihicziščječni w Budyschinje a je tam ša šchwórtlětnu pschedpłatu 40 pj. dostacž.

15. njedžela po šwjatej Trojizy.

Mat. 19, 16 — 24.

„Šhto dyrbyu dobre czinicž, šo bych wěczne žiwjenje měł?“ to je dženska hiščje najwážnišče praschenje. Wotmolwjenje je: Pokuta a wěra. Najwjazy šebi myšla, šo maja wobej. Ale šhibuje šo našcha wutroba woprawdže pschezo w pónacžu šwojich hrěchow? Je šebi pschezo wědomna, šhto „wěricž“ reka? Duž tež dženska praschenje mlodženz: „šhto ja hiščje potrebam?“ Wotmolwjenje ša wschittich je tošame:

Jene je nusne!

1. Šhto je to jene?
2. Kak dozpijemy to jene?

1. „Dobry wučerjo, šhto dyrbyu dobre czinicž, šo bych wěczne žiwjenje měł?“ tak prascha šo bohatty, wošebny mlodženz. Tale narěcz šo Jesušeje njespodoba, pschetož wón czuje, šo jemu njeplaczi jako jenicžkonarodženemu Šynej Božemu, bjes hrěcha, ale jenož jako widžomnemu mištrej; ale „dobry“ je jenož jedyn, a šo wón tole mjeno šašluži, mlodženz halke pónaje, hdyž budže jeho wučobnik. Ale mlodženz tola špodobanje psched Jesušowymaj woczomaj namata, dokelž ša wyschšim steji, hač šhtož jemu bohatty, powołanje, špawnosć poškiejeja. Š woprědka móže tón Anješ wěšo na praschenje: „Šhto dyrbyu czinicž?“ jenož jene wotmolwjenje dacž, kiž na „czinicž“ wotmolwi: „Džerž kasnje!“ Ale jako tón jemu wotmolwi: „To wschitto šym ja džeržal

wot šwojeje mlodžje, šhto ja hiščje potrebam?“ je ša Jesuška wokomit pschichoł, na to jene, šhtož je nusne, potasacž, pschetož wón šejnaje wutrobu, kotraž czuje: „Psches džerženje pišmika šakonja ja hiščje prawy njebudu.“

A to jene je našch Šbóžnik šam. Wón móže žedženje mlodženzoweje wutroby štajicž, hdyž jeho t Wótzej w njebjekach wjedže, kiž psches šwojeho jenicžkonarodženého Šyňa wschitto po šbožu žedžazeje wutroby šebi prošucž da, šo bychu t jeho hnadneje ruki dostali, šhtož se šwojim njedospołnym czinjenjom ženje njedozpěja. Duž: „Chžesč-li bycz dokonjany, dži a pschedaj, šhtož šamóžesč, a rosdaš tošamo šhudym ludžom, dha budžesč ty mēcz šchaz w njebjekach; a pschińdž a pój ša mnu!“ To je jenicžki pucz šbóžny bycz: ša Jesušom hičž.

Kóžda špawna wutroba, kiž po šbóžnosći žada, to praschenje w šebi nješe: „Šhto mam czinicž, šo šbóžny budu?“ A jej šo tošamo wotmolwjenje dostanje. Najprjedy: Džerž kasnje! Džeržimy my je? Ššnano w najlěpschim padže móžesč tež ty prajicž: „Ja nješšym morik, ja nješšym mandželstwo šamał.“ A hdyž móžesč tež to wschitto prajicž, we twojej wutrobje je tola hlóš, kiž woła: Wi je hiščje něšhto trjeba. Šhto hiščje potrebáš? Šhudži praja: „Jeno šo bych pjenješ a kublo měł, chžyl pobožny a hódny bycz.“ Mlodženz měješče to wschitto. A tola jemu něšhto pobrachowasche: mēr t Bohom. Tón jemu ani bohatty, ani dobre poczińki, ani nahladnosć šficicž njemóžachu. A tak budže pschezo, kaž dolho na šemi wutroby šlapaja. To žedženje móže jenož jedyn štajicž, kiž t šwojim wučobnikam

praji: Měr wam wostaju, hwoj měr wam dawam. Jene je nufne, so w naschkej khudobje t prawemu žórku bohastwa džemy a t njeho čžerpamy, sčtož je nam trjeba.

2. Kač dozpějemy to jene? Pšches skutk wopora. Jezuš je młodženzej prajil (sčt. 21): Čžehodla šebi wón runje to žada? Wón mějesche wjele kublow — t. r. jeho wutroba wišasche na tych kublach. W tym běšche se šwětom šwjasaŋy, duž dyrbjesche wopor pšchinjesč. Šewaf by šo jemu pšchezo sašo po šwěče styškało, po špodobnosčach, kiž jemu bohastwo škiešesche. Š dobom dyrbjesche pruha ša młodženza byč, hač běšche jemu njebjeske kralestwo woprawdže hłowna wěž. Wón w nej nje wobsta. Žadanje: khudy byč ša tón šwět, šo by bohaty byl ša tamny, běšche jemu pšchewyšče.

To njetrjebaja pšchezo pjenješy a kublo byč, komuž šo wotrjěnjemy, šo bychmy Jezušowi wučžobnizy byli. Šusto wščať je mamon. Ale hdyž pjenješy njejšu, je šnano čžesčelakomnosč, žadosčžiwosč, šebičnosč, sčtož naš wot Boha prječ čžehnje — šlabosč ma lóždy, na kotrež jeho wutroba wišy, a hdyž dyrbi šo šam šapřeč, je šrudny. Tehodla je tať wjele položžneho šchjesčžijanstwa mješ nami: wutroba je džělena. Wěru a jeje trosčt drje šebi wutroba žada. Ale hdyž šo wopor žada, khroblosč wěry nje došaha. Kač pola naš šteji? „Jene je nufne.“ Wjšche wšcheho dyrbi nam tón Šbóžnik šteječ, potom mamy to jene, sčtož je nufne t naschkej šbóžnosčži.

Šamjeň.

Štyšk po domišnje.

Šo šmjercži šwojeho mandželskeho štara macžerka we šwojej khěžy šama bydlešche. Šejny šyn běšche pšched wjele lětami do Ameriki wučžahnył a tam do wulkeho šamóženja pšchischoł; we Šiladelfiji mějesche rjane wulkotne bydlo. Wona pať šwój kusť pola wobdžělasche, šwoju krawicžtu šastarowasche a běšche pšchi tym se wšchěm špokojom a šbožowna. Tola nětko běšche pěkneho šynowe najwjetšche žadanje, šwoju macž pšchi šebi měč, šo by po próžy-požnym žiwjenju wotpočžnyč mohła a šo jej pšchi nim derje sčto. A škoro běšche na tym, šo šo jemu tuto žadanje dopjelni. Macž šo na jeho próštwu na daloki pucž pšches šchěrofe morjo poda. Wjšebu bě bohaty šyn do přědka šapłaczil a duž dha šo we wotrěčžanym čžaju štara macž do Šewyorka pšchiwjese, hdyž ju šyn t wješelom witašche, šo by ju wot tam t šebi domoj do Šiladelfije pšchewodžil. Dwe wulkej štwě w šynowym rjanym hrodže běšchtej šo ša macž pšchihotowatej, a ša wšcho bě w bohatej měrje štarane. To běšche ša šyna tež wutrobne wješele, šo móžesche šwoju lubowanu macž we šwojim rjanym woju po mječze wokoło a nje dželu do žyrtwje wošyč dawacž. Wšcho, sčtož móžesche šwojej macžeri na wocžomaj wothladacž, čžinjese a šo jara wješelesche, šo móžesche šam pšchi šebi prajič: to šbože, kiž moja macž nětko wužywa, jej ja jeničžy šam pšchihotuju. Tola — wón bě šo myšil. Wěry po tym wón t šwojemu šararjej pšchidže, wšchón šrudny, šo šebi tón myšlesche, šyn pšchidže macžerku šmjercž wošjewič. „Moja macž“, tať wón počža, „čže šašo wote mnje prječ. Wona čže domoj.“ Duchownemu šo to tež trochu džiwne šesda; duž šo šyna woprašča, hač je šo šnano něšto štało, sčtož je wobštaru macž šrudžiko. „D knježe“, šyn wšchón tyšchny wotmolwi, „ničto tajke, a tola je šamyšł, kotrehož dla čže mje moja macž šašo wopuščžič, wjele bolosčnišči ša mnje, hač hdy by šo něšto štało bylo, sčtož šo jej lubiko njeby.“

„A sčto dha je prajika“, šo duchowny dale draschese, „šo čže šašo wot Waš prječ a domoj?“

„Ach“, šyn t hłošom šapłaknywšči wotmolwi, „mje je škoro hańba, to pšched Wami wupraječ. Šenje šebi njejšym myšil, šo budu hdy se rta šwojeje pobožneje macžerje něšto tajke škšchecž dyrbječ. Šleječe a nještróžče šo: hdyž běšche mi moja macž t hnuthmi šłowami wobkručžila, šo tu na ničto škoržič nima, šo šo jej wjele bóle šama lubosč wopofasuje, dha potom rjěny: ja čžu dom t šwojej — krawicžy.“

Dołho šyn, hdyž běšche tole wurěčžal, hiščeče pšched šwojim šararjom pšlasche, a temu běšche čžežo, šyna šmėrowaež. A tola nje móže šo ničto tamnej macžerzy džiwacž. Šej šo po domišnje stykajche. Wšcha měichčžanšta krašnosč šo jej nje lubjesche. To bě jej něšto zuše. Duž čžyšche domoj. Niž jejna krawicžka šama ju čžehnjesche, ně, jejny dom, jejne polo, jejne dotalne žiwjenje, na kotrež bě wot džěčžastwa šem šwucžena, jejna wješ, jejne pšchecželstwo domach — to wšcho ju domoj čžehnjesche.

Šejny šyn počža tuto jejne štyškanje po domišnje rošymič a da macžeri šašo domoj čžahnyč. Wješeka je šo na dompučž podaka, tam šbožownje pšchisčta a škóncžnje tež šbóžna šwój šemški pucž wobšamkla, šo by do njebjeskeje domišny šasčla.

Džiwnje pať tola je, šo nje móže nam ničto našču domišnu šarunacž. A bychmy-li poš šwěta měli — domišna by nam tola hiščeče wjazy winojta byla, tež w tym padže, hdy by nam wona jeno jednore žiwjenje poščžowala.

Ššerbow domišna.

Wóh žohnuj čže, ty Ššerbow rješšči krajo,
Šdžež přěnju krocžel štipich do šwěta.
Nišerib twój dych mje, ty šbóžnych šonow rajo,
Nišech twoje šmėwki dny mi roššwěta.

Wóh žohnuj čže, ty droha domowina,
Šdžež luba macž je kolebaka mje.
Čžaš młodosče tu t róžojteho kłina
Šsu precžku nješke šchidka jandželše.

Wóh žohnuj čže, ty šerbskich wóžow šydko,
Šdžež škšchach přěnje šyni macžerne.
D krašnje je, měč w twojim škščdku bydko,
Niž t Božej mišosčju je debjene.

Wóh žohnuj čže, ty polo narodnosče,
Šdžež šerbski duch mi hrěje wutrobu.
Mi radošč kče, hdyž twoja šława roščje;
Duž Wješšchny žohnuj Ššerbow domišnu!

F.

Bože šetkanje we wulkej wójuje.

(Šokracžowanje.)

W šchuli bolosčžow.

Runje w lazareče mašch šhwile a škladnosč, Božu dobrotu a wobarnowanje wopomnič, kotrež šy wšchědnje na bitwišchčju naššonił.

Šužiški pšchekupž pišche tať t lazareta.

* * *

Ša mėjach w špočžatku mojeho tudy-byčža šranjeneho Šakšu, kiž mi wobkručži, šo jeho wrótneho čžini, hdyž dyrbi rano a wječor pšchi nutnosčži pódla byč. Mi běšche jeho žel, wón šo tež do rošččžowanja njeda, wón mi moje šłowa krotko wotrěšny prajo: šo je jenož w hrimočže šanonow šo modlił, potom šebi wón na tajke něšto wjazy njemyšli. — To tyžjenje trajese, přjedy hač móžach pola mojich šhorch nutnosč džeržecž, a jako

móžachmy to skónčujuje činič, so mějachu khori wopravdže žohnowanje wot teho, běšče tón Salka najhoršiwšiči pódla, husto mje hižom popoždnuju proschěšče, so bych jemu tón abo druhi khěrlušch spěwacž dała. Wone běchu pschězo nasche mózne khěrlušche wěry.

List diakonišy s wulkeho jalskeho lazareta.

* * *

Sa ležu tudy w tyfus-lazareće a Bohu šo dodžakowacž nje-móžu, so je mje tudy póbšak a mi hacž do teje hodžiny tak hnadnje pschepomhał. Sa běch w schuli mojeho Boha a šym wjele wufnyčž dyrbjał, ale tež wufnyčž šměl. Kajtu wurjadnu luboščž šym tudy we šlužbje teje natyžazeje khorošče widžak. Šchtož šu diakonišy a dobrowólni pomocnižy šwojim čžežko čžerpjazym bratram čžinili, šo se šłowami wuprajicž njeda, to je ryčžerstwo, čžiche ryčžerstwo lubošče a wulkošče dušče. — Sa šo mojemu Bohu džakuju, so šmėdžach to wschitko nashonicž. Rať wjele bóle bych dyrbjał sa šwojich towaršchom stejecž a jich duchowne šbože na wutrobje nošćž; to mje nětko wschitko wobšforžuje. Tež šym tudy w lazareće tak prawje móž dobro-proschjenja nashonicž šměl, so buchu modloze ruzy w domišnje sa mnje posbėhnjene. O, so by nasch lud wołanje k Bohu šašo nawufnył, potom by lėpšiči čžaj ša naš šhadžak. Moja khoroščž je bóršy šbėhnjena. Sa šo wješelu, so šašo na bitwišćžo pschidnu.

Dobry towaršch.

(Pschichodnje dale.)

Michał

abo

Šchtož čžłowjet šhje, to budže wón tež žnjecž.

Šowjedančžko sa młodych a starých wot

R. Kulmana.

(Šotrəcəwanje.)

Druhista w.

Moje džěćo, hdyž tebje zli towaršoj wabja, dha njepostuchaj jich.

Přist. Sal. 1, 10.

Nětk nastachu sa Michała te prawe jemu špodobne lėta, a bė-li wón prjedy šchibały, lóšy a worakały, dha to nětk čžim bóle bėšče. Šedom bė wón k špowjedži pobyl, dha khodžesche do korcžmy tak husto hacž chžyšče; a njepšchidželi šam, dha póbšachu jeho towaršchoyo po njeho; abo wón pschidželi tón a tamny wot nich k njemu, rěčžesche a wabjesche, a macž pomhasche: „Ach, nano, ty šy tola tež, ja njewėm, kajti; młody lud je rad wješelny, dha wschak daj jemu hicž; wón čži tola kóždy wječor domach šedžecž njemóže. Michale, dži! Nan nima ničžo napschecžitwo temu, ale njebudž dołho, ja budu čže docžakacž. A Michał džěšče s trubku do korcžmy, hacžrunje šlubik bė, so k šufodej abo k wujej pódžze, a njemėšesche-li pjenjes, dha jeno trjebasche macžeri šchepnyčž, a wón dosta. „Ty dyrbišch šo widžecž dacž“, džesche macž k njemu, „jowle, Michale!“ Dołho njetrajesche a wón w khartach hufčžišcho a špěšchnišcho čžitajesche dyžli w bibliji a špėwarškich; pschėhra a naprasťa dołha. Macž pšacžesche a jebasche nana, nošchěšche ke korcžmarjej žito a len, Michał pak pijesche a hrajesche. Šsydomnacže lėt starý mžesche wón w korcžmje sa wječor wjazy hacž kanu palenza, a hišćže nělotre karancžki piva wupicž, a ničto njewidžesche, so bė wot teho pjany. Šdžez bė nėkajke šchibałstwo, abo hara, abo pufi mjes hólzami, tam bė Michał pódla. Pschidželi potom ta wėž k pschepytanju pschėd

šub, dha šo ničto tak wufnyčž a žadny šo tak s winy ščahnyčž njewjedžišče a njemóžesche, šhiba Michał.

Nan ženje wėrnosčž wot tajkich njeskutkow njeshoni, pschetož nělotši šebi myšlachy: šchto je mi wo to? druhy njeprajachu ničžo, dofelž mohł šo Michał nad nimi wječicž; najwjazy jich pak macžerje dla mjelčesche, so njebychy jejne pokliwanje šlyšcheli, a korcžmar bė hagle prawje čžišče: jemu wopikžow pjenjesy derje tyjachy. Na šwėtne šmyšleni ludžo pschihladuja šmėjo, tak jich bližšiči do njeshoža jėdže; žana pomocna ruka šo njewupšchěštrje a žadny šmilny ert k šastacžu njewoła, hdyž šami šwój wužitk pódla widža, ale dadža jemu hicž, a pokasuja jemu rumnišćiči pucž k hubjenštwu.

Hdyž bėchu Michałowe pjenjesy w korcžmje wschė a chžyšče hracž pschestacž, džesche korcžmar: „Ach, to by tola tež krašnje było, nětkle pschestacž! tak wjele trjebasch? Šowle, a nětk budžesch dohwacž; ty mi hižom šašo dajch, hdyž šmėšesch. Duž hrajachy a pijachy s nowa, tak so bė husto dwanacže wotbiło, a druhdy tež w nožy dwėmaj žadny kónž njebė.

Rať Michał tak posdže domach nuts pschidžze, wo to šo staracž njetrajesche; pschetož macž šedžo domach na njeho čžakasche, a jeli bė do kóža, dha trjebasche k jeje wofnu pschistupicž a na wocžinjak ruky položicž, a wona mjelčžo staže a jemu wocžini. Nas pak tola k njemu prajesche: „Šošhaj, Michale, to šo mi tola njelubi, hdyž šo tak posdže domoj wrócžesch. Sa dyrbju čži khodžo wocžinjecž; bynje bych štawaka tak mjelčžo hacž chžu, dha tola nan druhdy pytnje, so čže nutšpuschčžam, a wón šo mje potom prascha, hdyž šy był. A hdyž žanu prawu wurēcž njewėm, je bórčjenje a šwada hotowa, a wón čži pschězo dale a bóle grami. Wěšch ty šchto, praj mi rascho, hdyž chžesch dlėje wostacž, ja chžu čži klucž šobu dacž; ale so jeno nan njeshoni.“ — Ale hlajcže, nusne by było, so by wona dała sa Michała šameho klucž wudželacž, pschetož Michał žanu nóz prjedy dwanacžich domoj njepšchidžze, a druhdy hagle, jaťo wajchťar pošledni krocž wokoło džěšče.

Michał pak kóždy čžaj tak dołho w korcžmje njewostawasche, ale wón tež po domach wokoło kážesche a husto tež do druhich wšow. Šo tym macž jara derje wjedžesche, ale wona jemu, kaž mēnjšesche, tajke wješele popšcha, hacžrunje šo ji tež šbasche, so s tajkeho nóžneho káženja ničžo dobrego nastacž njemóže. Njeprajšesche jemu pak ničžo. — Šacžrunje šo ji njepodobasche, so bė Šowšnikėž Marja sa Michała jara khuda, dha jemu tola ženje njewobarasche k nej khodžicž, doňž šo to njeshože šta. Šako Marja nětk šo Michalej wufna pšacžo, so šwoju hanibu wjazy potajicž njemóže; ljubjesche a šalubjesche wón ji, so ju nihdy wostajicž njebudže, ale so ju chže šebi bracž. A tute myšle mēšesche wón wopravdže. Ale jaťo wón to šwojej macžeri šjewi a s nej teje wėžy dla rěčžesche, njechasche ta bjesbžžna žonška ničžo w tym šlyšćecž a džesche: „Wšacž šebi ju tola njemóžesch. Šchto budžesch s tajkej šapocžecž, kiž ničžo nima? Š žėntwoje šy hišćže jara młody; a chžesch-li šo pošdžišcho ženicž a šebi druhy bracž, dha njemóžesch nětko prajicž, so šy tu dójšchoł, hewak potom wo tebje žana dušchna holza njerodži: potajkim je najlėpje, so šaprėšesch.“

Tež nanej pschidžze tale nowinka k wufchomaj. Žakosčžo na šwojeho njeporadženeho šhna, so je tajku hanibu nad nim docžakal, džesche wón: „Sa drje derje wėm, šchto ma wschyu winu!“ Ale macž šo šamolwjesche a šameho Michała s winy čžehnjšesche, wschitku škóščž na Šowšnikėž Marju štorakajo: žane šchěščž krocž s nej Michał rěčžak njeje, wona je njehańbita walawa, a nětko chže wboheho Michała do teho ščahnyčž, dofelž šebi myšli, tón je bohaty, tón mžze najwjazy pšacžicž.

Ma-li čže čžert jeno sa jedny wólšł, dha šmėje bóršy žyłu hłowu. Šladajch šo přėnjeho pada, dha šo tež druheho šminjesch.

Glada ho čłowjeſ hrěſchenja, fajki kraſny ſnutſkowny měr jeho woſſchewja, taſ čziſche móže wón na Bożej ſemi bndlicz, kotruž je tón Anjeſ taſ rjanu ſtworił, taſ dowěrnje móže wón ſwojej woczi ł njebjębam poſbėhnyć a rjeknyć: Ty mój luby Wótcze! A taſ ſłódy wón w nozy ſpi! Sandželjo Boži lėhaju ho woſoko njeho a krynja jeho. Tajkule ſbožoownoſć pał Michał a jeho macz nje-ſnajęſhtaj: we nimaj bydleſche ſamy njeměr, a bojoſć jeju wob-
dawajſche; jimaj njebė na ſemi niczo rjane hać ſwětne ſwjeſelenja, ſa kotrymiž Michał najbóle łojęſche. Wón łopjeſche hrěchi na hrěchi, ſo by ł nimi ſwoju hanibu wodzawał. Ale Božimaj woczomaj je wſcho wotkryte, dofelž wón hlada do najpotajniſcheho twojeje wutrobny, a ty njemóžeſch pſched nim ſwojich hrěchow ſlėd ſacziſkowacž, kaž je drje móžno pſched čłowikimaj woczomaj.

Ƨ e c z i Ƨ t a w.

Ty njedyrbiſ wopaćnje ſwėdčić přeciwo ſwojemu bližſemu. Wosma kaſeń.

Polu Womſnikęz bė wjele ſrudobny a kaća, najwjazy pał pola Marje, jaſo ſklyſheſche, ſo čze Michał ſwoje čžeko a krej ſapřecž. Wón ſam wjazy ł nim njepſchilhadžęſche. Marja ho ſpuſchčęſche na Michałowu ſwėrnocž a ſlubjenja; ale podarmo; wona ſapje-
raſche ho na jeho luboſć ł nje; ale niczo. Michałowa macz wſcho ł hanibje ſčini. — Mė, myſleſche ſebi Marja, wón tola taſ bjeſbóžny njebudže, ſo by pſched wſchnoſću přel. Ale tež tuta jejna nadžija bu ſahanibjena. Wón tež pſched wſchnoſću přejeſche a džeſche: „Sa njeſnym niczo ł nje čzinić mėl.“ Wón ſnano by wėrnocž prajil, pſchetož wón bė Marji dobru; ale jeho macz jemu žaneho mėra njewoſtaji. Diſchčę tónkamy džen, hdžež pſched wſchnoſć džeſche, dyrbjeſche wón ji do ruki ſlubicž, ſo čze a budže ſapřecž. Marja pał pſchi tym woſta, ſo žadyn druhi nan jeje džeſčę njeje a być njemóže, a čzyſche, ſo by Michał pſchilahał. Wſchnoſć to dowoli.

Jaſo jeho nan tole ſhoni, džeſche wón: „Michale, hižom na tej jenej ſłóćzi je doſć, njepſchilhadžę ſebi niczo wjazy, a nje-
wobčęžuj ſwoje ſwėdomnje je žanej drugej! Michale, rēcž wėrnocž!“

Anjeſ duchowny, kiž Michał na pſchilahu pſchilhotowacž dyrbjeſche, rēcžęſche jemu taſ do ſwėdomnja, ſo ho Michał ſtrózi. Domoj pſchilhadžęſchi prajeſche: „Mė, ja njemóžu pſchilahać, a tež njepſchilahać!“

„Bohu budž džał, mój ſyno!“ džeſche nan ł njemu, „ſo ſy tajęje myſle! Woſtań pſchi twojim přjódkowacžu, a njedaj ho božedla niſkomu naręcžecž. Womyſl, ſo dyrbi čzi twoja węcžna ſbóžnoſć lubſčę być hać ſwětna čzeſć. Eſy-li tón hrěch wo-
beſchoł, dha čziń, kaž ſy Marji ſlubil! Sa čzu wamaj wodacž, ale njepſchilahać njeprawje! Straſčna wěz je, pſchecžiwu ſwėdom-
nju ręcžecž a Boha ł ſwėdkež žadacž, a taſ węcžnu ſbóžnoſć nje-
ſmjertneje duſche přecž čziſnyć!“

Macz pał ręcžęſche žyle hinał a ſawjercžę jeho głowu. „Schtó dha ma na ſebi“, džeſche wona, „hdny njeprawu pſchilahu čziniſch? Chał ſy hižom pſched wſchnoſću, a hać hiſchčę raſ łžeſch abo njelžeſch, je wſcho jene; haj hdny by ſnadna wěz była, dha ja njehala prajicž; ale pſchi tutej wězny, hdny tudny wėrnocž rēcžicž, dha čzi to čzaž žiwjenja ſchłodži! Hižom doſć ludži je wopacžnu pſchilahu čzinił, a jim niczo njeje; dha tebi tež niczo njebudže. A temu je tež Wóh hnadny. Wón wſchė hrěchi wodawa. Čžehod-
la njeby tebi wodacž čzył? Ty ſy młody a móžeſch hiſchčę wjele poſuty čzinić.“

Taſ bu Michałowa žyła myſl pſchewobrocžena. A ſchtož macz doſonjaka njebė, doſonjachu ſke rēcže, kiž wſchė dobre po-
čzinki ſtaža. Michał ſklyſheſche powjedacž wo pſchilahu, jaſo by niczo na ſebi njemėła; a ſy čłowjeſ wo wſy prajeſche jaſo niczo ł teho: „Ach, to dyrbi ſebi jedyn pomhać wjedžecž, ſo pſchilaha

niczo njepſchodži! Ty jeno trjebaſch hinał myſlicž, hać pſchi pſchilahu rēcžicž. Herſchkež Frida haſle wė powjedacž, taſ ho ſudnik pola pſchilahi ſjebacž móže, ty by ho džiwał!“

Michał bu pſches tajke njepſchecžijanske a bjeſbóžne rēcže wſchitłon ſawjercžany. Wón čzim radſcho na nje poſłuchajſche, čzim nuſniſche a trėbniſche ho jemu być ſdachu, dofelž čzyſche ſebi pſches nje pomhać. Taſ ho wón pſchęzo bóle ſabludžicžę a ſtwjerdniſche hać na tón džen, hdžež pſched ſud ſtupicž mėjeſche. A wón tam ſtupi, a ſtejeſche pſched ſudnikom a pſched tym nje-
widomnym, ale wſchewowėdomnym a wſchudžomnym Bohom, a poſbėže ł njemu ſwoje hrěſčne porſty a pſchilahaſche je ſelhar-
nym jaſykom! —

(Pſchichodnje dale.)

Wſchelake ł bliſka a ł daloka.

* Hdny je pſchilkuſchnoſć łóždeho poddana, kotryž to ſamóže, ho ſa **5. wójnſku požečonku ſapilacž**, ſo by ł tym domach ł pſchewinjenju naſchich njepſchecželow pomhał, hiſchčę juntrócž lubnyh Eſerbow na tutu jich pſchilkuſchnoſć dopominamy. Ženo mało dnjom je hiſchčę, ſo móžeſch ſwoju pſchilkuſchnoſć dopjel-
nicž; pſchetož **ſchtwórłł 5. oktobra pſchilodnju w 1 hodž**. ho ſapilanje ſłóćzi. Wny podamy ł wopomnjecžu něotre napominaze ſłowa ſławnyh muži:

1. Wunoſchł 5. wójnſkeje požečonki je najdowėrliwſchę mėra ſa wėru němſkeho luda do ſwojeho wulkeho pſchiloda.

W Barlinje, 23. ſeptembra 1916.

Erzberger, kžęorſtwny ſejmſki ſapóſłanz.

* *

2. Wótžny kraj, wubudžę jemu nowu bróń, kotrejež potřeba, łowacž pomhać. Wotmolwjenje rėka: Tu ſmy my, łóždy je ſwojej mozu.

Schtóž móže hamor hibacž a nočnył-nuſ bicž, ſchtó čzył wobſtać.

W Barlinje, 23. ſeptembra 1916.

Wermut, wſchilchi mēchčęanoſta.

* *

3. Enajęče woprawdžite wotpohlady Žendželſkeje a jeje ſjed-
nocžęnyh? Sahubjenje a ſanicjenje němſkeho kžęorſtwa je jim wotnyknjeny łónž wójny. Pomhaj łóždy tute njekničomne wot-
pohlady ſanicžecž!

Duž ſapilch ho łóždy na wójnſku požečonku.

W Barlinje, 24. ſeptembra 1916.

Dr. Kaempf, pſchedſynda kžęorſtwnoweho ſejma.

* *

4. Rubło a krej wótžnemu kraje! Wontach na bitwiſchčęz bėža rėki najſdobniſchęje kwrč ſa wobarnowanje naſchęje wótžneje ſemje; njech ſady bitwiſchčęza bėži rėka mamona.

W Rólnje, 23. ſeptembra 1916.

Dr. Bachen.

* *

5. Schtož je bróń ſa naſcheho wojowarja, ſu pjenjeſy ſa naſche kžęorſtwa. Schtóž ma a njeda, pſchchreſchi ho na wótžnym kraju.

W Barlinje.

Profeſſor Dr. Schäfer.

* *

6. Eſamo mamonowe pjenjeſy móža ſdobne być, hdny budža bróń, kotrež čzedža kaž mjecž ł temu ſlužicž, wótžny kraj wobarnowacž.

Hans Thoma w Badenſkej.

Zamolwity redaktor: J. Gólc.

Čiſćeł a nakładnik: M. Smoleł.